

Dokument ze zasedání

B9-0309/2021

2.6.2021

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o řešení globální výzvy související s onemocněním COVID-19: dopady výjimky z Dohody WTO o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) na očkovací látky, léčbu, zařízení a zvyšování výroby a výrobní kapacity v souvislosti s onemocněním COVID-19 v rozvojových zemích (2021/2692(RSP))

Sven Simon, Christophe Hansen, Peter Liese, Christian Ehler, Angelika Niebler, Tomas Tobé
za skupinu PPE

Usnesení Evropského parlamentu o řešení globální výzvy související s onemocněním COVID-19: dopady výjimky z Dohody WTO o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) na očkovací látky, léčbu, zařízení a zvyšování výroby a výrobní kapacity v souvislosti s onemocněním COVID-19 v rozvojových zemích (2021/2692(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- 1. vyjadřuje znepokojení nad vývojem pandemie, zejména v zemích s nízkými a středními příjmy, kde očkovací kampaň pokračuje jen pomalu; zdůrazňuje, že pomoc těmto zemím při očkování jejich obyvatel je nejen morální povinností, ale je také v našem vlastním zájmu, protože vznik mutací by mohl ohrozit náš úspěch v boji proti pandemii; důrazně podtrhuje, že pandemie COVID-19 ještě nebyla překonána a že musíme zůstat ostražití, zejména pokud jde o mutantní kmeny; uznává, že to může vyžadovat vývoj očkovacích látek přizpůsobených mutaci, a uznává proto, že je důležité zachovat pobídky pro výzkum a výrobu očkovacích látek;
- 2. upozorňuje, že výroba jakéhokoli druhu vakcíny, ale zejména vakcíny založené na technologii mRNA, vyžaduje pokročilé kapacity a že výroba očkovacích látek je velmi složitý proces zahrnující tisíce výrobních kroků a nesčetné patenty, jakož i komplexní směs surovin a složek pocházejících z několika zemí; zdůrazňuje, že patenty pokrývají pouze zlomek znalostí potřebných k výrobě bezpečných a účinných očkovacích látek a že pozastavení ochrany patentů neumožní výrobcům z jiných částí světa automaticky získat potřebné know-how; domnívá se proto, že dobrovolné licenční smlouvy jsou neúčinnějším nástrojem k usnadnění rozšiřování výroby a sdílení know-how; připomíná, že několik členů Světové obchodní organizace (WTO) dosud neprovedlo změny Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (Dohoda TRIPS) týkající se nucených licencí na vývoz a že v závislosti na konkrétní podobě těchto vnitrostátních ustanovení mohou být příslušné postupy velmi zdoluhavé a může zde existovat prostor pro zlepšení; připomíná rovněž, že v rámci dodavatelského řetězce nedochází k automatickému převodu souvisejícího know-how;
- 3. zdůrazňuje, že nejméně rozvinuté země již mají výjimku udělenou do 1. ledna 2023, pokud jde o provádění ustanovení Dohody TRIPS týkajících se léčivých přípravků, jakož i výjimku udělenou do 1. července 2021, jejíž prodloužení se v současné době projednává a jíž jsou nejméně rozvinuté země vyňaty ze všech povinností vyplývajících z Dohody TRIPS s výjimkou článků 3, 4 a 5; poukazuje na nedostatečný dopad těchto výjimek na výrobu očkovacích látek proti COVID-19 v nejméně rozvinutých zemích, včetně těch, které mají výrobní kapacitu pro léčivé přípravky;
- 4. konstatuje, že patenty a jiné prostředky ochrany duševního vlastnictví zajišťují spravedlivé odměny a záruky pro podstupování rizik v oblasti podnikání a podněcují výzkum na vysoké úrovni; konstatuje, že tato ochrana je základem dobrovolných licenčních smluv a předávání know-how, a proto spíše usnadňuje dostupnost očkovacích látek, než že by vytvářela překážky, které jí brání; varuje, že v rámci

paradigmatu nevymahatelnosti patentů by se podniky musely uchýlovat k utajení nebo výlučnosti, aby chránily své inovace; zdůrazňuje hrozbu, kterou by výjimka z Dohody TRIPS představovala pro financování výzkumu, zejména pro výzkumné pracovníky, investory, vývojáře a klinické zkoušky; zdůrazňuje, že ochrana vlastnických práv, včetně práv duševního vlastnictví, je ústavní povinností Evropské unie a jejích členských států;

5. připomíná, že EU je i nadále předním poskytovatelem očkovacích látek po celém světě a vyvezla polovinu své produkce do více než 110 zemí; s politováním konstatuje, že ostatní vyspělé průmyslové ekonomiky, zejména Spojené státy, nepřevzaly svůj díl odpovědnosti za zajištění celosvětového a spravedlivého přístupu k očkovacím látkám;
6. zastává názor, že nejúčinnější metodou boje proti pandemii je rychlé navýšení celosvětové výroby očkovacích látek a zajištění rychlejší, širší a levné dostupnosti, zejména pro zranitelné skupiny obyvatelstva v zemích s nízkými a středními příjmy; vyzývá proto EU a všechny členy WTO, aby se postavili proti návrhu na dočasnou výjimku z Dohody TRIPS, jakož i proti revidovanému návrhu Indie a Jihoafrické republiky, neboť tento krok by nezvýšil dostupnost očkovacích látek proti onemocnění COVID-19, ale ještě více by odrazil od budoucího výzkumu, inovací a přenosu know-how; vítá snahu generálního ředitele WTO přesvědčit členy této organizace, aby usilovali o nalezení řešení založeného na dialogu, a rovněž vítá ohlášené návrhy Komise v tomto ohledu; namísto uvedeného navrhuje, aby byly podniknuty tyto kroky:
 - zrušit veškerá stávající faktická i právní vývozní omezení týkající se očkovacích látek a surovin v dodavatelských řetězcích, s výjimkou mechanismů určených ke zvýšení transparentnosti,
 - naléhavě poskytovat finanční pobídky a podporovat rozšiřování výrobních kapacit u očkovacích látek, zejména v rozvojových zemích,
 - podněcovat dobrovolné licenční smlouvy a dobrovolné transfery technologií a know-how do zemí s již existujícími odvětvími výroby očkovacích látek a zahájit dialog o stávajících překážkách bránících dobrovolnému udělování licencí a o tom, jak je překonat,
 - podstatně navýšit počet dávek očkovacích látek poskytovaných prostřednictvím nástroje COVAX;
7. podporuje záměr Komise předložit WTO na počátku června návrh „třetí cesty“ zaměřený na tři vzájemně se doplňující pilíře: usnadnění obchodu a opatření proti omezením vývozu, rozšíření výroby, mimo jiné prostřednictvím závazků výrobců a subjektů vyvíjejících očkovací látky, a vyjasnění a usnadnění flexibility v rámci Dohody TRIPS týkajících se nucených licencí; vítá skutečnost, že Komise zahájila stěžejní iniciativu „tým Evropa“ s cílem pomoci navýšit výrobu očkovacích látek v Africe poskytováním finanční podpory regionálním výrobním centrům;
8. upozorňuje, že EU je klíčovým dárcem nástroje COVAX, pokud jde o financování a sdílení očkovacích látek, a to jak prostřednictvím COVAX, tak na bilaterální úrovni; vítá v tomto ohledu závazek iniciativy tým Evropa darovat do konce roku 100 milionů dávek do zemí s nízkými a středními příjmy a vítá rovněž dohodu s výrobcí očkovacích

látek o dodání 1,3 miliardy dávek očkovacích látek v roce 2021 za nízkou cenu zemím se středními příjmy a bez zisku zemím s nízkými příjmy;

9. vyzývá EU a její členské státy, aby se poučily z pandemie a zvýšily svou připravenost na budoucí zdravotní krize; vyzývá je proto, aby rozvojovým a dalším nečlenskými zemím poskytovaly větší podporu, pokud se jedná o logistiku a distribuční řetězce očkovacích látek; uznává omezení, jako jsou nedostatky v oblasti chladicí infrastruktury, distribučních kanálů a kvalifikovaného personálu, překážky bránící zeměpisnému a socioekonomickému dosahu a váhavost vůči očkování; vybízí EU, aby zintenzivnila diskuse s členy nástroje COVAX na toto téma; v této souvislosti vítá skutečnost, že se Římské prohlášení skupiny G20 zaměřuje na zvýšení připravenosti, aby se zabránilo tomu, že budou státy znovu nepřípravě čelit celosvětové zdravotní krizi;
10. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.